

YUNAN DÜNYASINDA EVRENİN VE TANRILARIN YARATILIŞI

(DIA) Antik yazar Hesiodos, “Theogonia” tanrılarının doğuşu adlı kitabında evrenin ve tanrılarının yaratılışını ayrıntılı bir şekilde anlatmaktadır (İslam’da yaratılış için Adem ile Havva’ya bkz.)

Hesiodos’a göre başlangıçta bir boşluk vardı ve buna **Khaos** dendi. Hesiodos, Khaos’un sonsuz bir boşluk olduğundan başka bir bilgi vermez. Boşluk yani hiçbir şeyin ayırt edilemediği **karanlık bir boşluktur**. Bu boşluktan yani **Khaos**’tan ilk önce, **Gaia (Toprak Ana)** doğar. **Toprak**, boşluğun tam tersidir. Somuttur ve DÜNYA’NIN TABANIDIR. Her şeyi doğurur, her şeyi besler. Yani **Gaia evrensel anadır**.

(DIA) Hesiodos, daha sonra **Khaos** ve **Gaia**’dan sonra 3. olarak **Eros**’u yani **Sevgi Tanrısı** da araya sokar. Toprak Ana GAIA, tek başına ilk önce çok önemli bir kişiyi doğurur: **Uranos**’u (Gök), yani yıldızlı gökyüzünü. Sonra **Pontos**’u (Deniz), yani suyu yani bütün suları. Gaia bu ikisini tek başına hiç kimseyle birleşmeden doğurur. Sözüün kısası dünyada ilkin 3 tanrısal varlık oluşmuştur: **Khaos, Gaia, Eros**, sonra Gaia’nın doğurduğu 2 varlık: **Uranos** ile **Pontos**. Bunlar hem doğal güçlerdir hem de tanrısal varlıklardır.

Gaia üzerinde yürüdüğümüz **topraktır** ama aynı zamanda bir tanrıçadır. **Pontos, denizi** temsil eder aynı zamanda bir kült sunulabilecek tanrısal bir güçtür. **Gaia, kendisi ile aynı boyutta yarattığı Uranos**, yani **Gök** tarafından sarılmış durumdadır. **Gök** tamamen **Toprağı örter**. Ve bu oluşma olgusundan itibaren **Uranos erkek, Gaia da bir dişi olarak karşımıza çıkar**. Uranos, Gaia’nın üstünde sürekli uzanır ve Gaia bir süre sonra hamile kalır. Boy boy çocukları olur ama hiçbiri toprağın dışına yani Gaia’nın içinden dışarı çıkamaz.

(DIA) Bunlar: Titanlar (6’sı erkek ve 6’sı dişi olmak üzere 12 Dev),

Kykloplar (3x) ve Hekatonkheir (3x)’dir.

Erkek Titanlar: Okeanos, Koios, Krios, Hyperion, İapetos ve **Kronos**.

Dişi Titanlar (Titanides): Theia, **Rhea**, Themis, Phoibe, Mnomyne ve Tethys.

Bu Titanlar, tanrıların ikinci kuşağı sayılır: 1. Kuşak Gaia ve Uranos'tur.

(DIA) Kronos, babası Uranos'u iğdiş etmesiyle yalnızca özgürlüğünü kazanmaz, diğer titanların desteği ve onayı ile kurulmuş bir evrenin efendisi, dünyanın egemeni ve tanrıların kralı olur. İkinci tanrı kuşağı, birincisini yenmiştir. Unutulmaması gereken **Kronos**, babası Uranos'un tahtına saldırarak ele geçirmiştir. Babasına yaptığının aynısını kendi oğullarından görmesi çok beklenen bir olgudur.

3. KUŞAK TANRILAR (OLYMPOSLULAR):

(DIA) Kronos kardeşi Rheia ile birleşmesinden 3. tanrı kuşağı olan Olympos'lular doğar. HESTİA, DEMETER, HERA, HADES ve POSEİDON ve **en küçükleri kurnaz ZEUS**'tur. **(DIA)** Ne var ki Kronos, oğullarından biri kral olup kendisini alaşağı edeceği için çok korkar ve her çocuğunun doğumunda bebeği yutmak için hazır bekler. (Babası Uranos ise doğan çocukları gerisin geriye Gaia'nın içine tıkmaktaydı). HESTİA, DEMETER, HERA, HADES ve POSEİDON doğar doğmaz, doğruca babalarının midesine gider. Buna çok üzülen Rheia, son çocuğu ZEUS doğduğu zaman, yaman bir kurnazlığa başvurur. Yeni doğan oğlunu Girit'e saklar Naias'lara emanet eder. **(DIA)** Zeus, Kronos kuşulanmasın diye bir mağarada saklanır ve çocuk Zeus'un ağlamasını babası Kronos duymasın diye Rheia, Kuretarlar'dan (Korybantlar, **Ana tanrıçanın rahipleri**) savaş dansı yapıp bebek Zeus'un ağlamasını bastırmalarını söyler. Kocasını Kronos'a ise yeni doğmuş bebek yerine kundağa sarılı koca bir taş verip yutturur.

(DIA) Zeus büyüyünce, babası Kronos'a karşı eyleme geçer. **Kurnazlıkla (yani Metis) ile bir ilacı (pharmakon), iksir gibi sunar ama bu iksir kusturucu bir ilaçtır.** Kronos, yuttuğu taş ile beraber bütün kardeşlerini de birer birer kusar. Zeus, egemenliği ele geçirmek için hazırlığa girişir. İlk işi, dedesi Uranos'un yer altına kapattığı **Yüz Kollu Devleri (Hekatonkheir) ve Kyklopları** kurtarmaktır.

(DIA) Zeus, Yüz Kollu Devleri (Hekatonkheir) ve Kyklopların yardımı ile **Titanları ve Typhon'u** yenerek, Kronos'un en son umudunu da suya düşür. Ve artık evrenin tek egemeni olarak, kardeşleri arasında yetki bölümü yapar.

Söz konusu Olymposlu bu altı tanrıya başka tanrılar da gelip **eklenir ve**

birlikte Büyük Tanrılar meclisini oluştururlar. Bu yeni tanrıların çoğu Zeus'un birçok ilişkisinden doğan oğulları ya da kızlarıdır. Bu nedenle Zeus'a “**tanrıların babası**” adı verilir. **Homeros**, Zeus'un tek geçerli karısı olarak **Hera**'yı tanır.

(DIA) Zeus'tan doğan ve klasik dönemde “ikinci kuşak” Olymposluları oluşturan tanrılar: 1- **Aphrodite**, 2- **Apollon**, 3- **Artemis**, 4- **Hephaistos**, 5- **Athena**, 6- **Ares**, 7- **Hermes** ve 8- **Dionysos**'tur. Böylece 6 Kronosoğluyla (**Hestia**, **Demeter**, **Hera**, **Hades** ve **Poseidon**, Zeus) birlikte toplam 14 tanrı eder. **Hades** yer altında, **Poseidon** ise denizlerde hüküm sürdüğü için 12 tanrı içerisinde yer almaz.

